

Yrkande

V, MP

Datum 2020-05-15

Yrkande angående delårsrapport mars 2020 - Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden tillförs 200 mkr för 2020 för att möta de ökade behoven. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020.
2. Förskolenämnden tillförs 100 mkr för 2020 för att möta de ökade behoven. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020.
3. Utbildningsnämnden tillförs 5 mkr kronor för lovskola 2020. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020.
4. Social resursnämnd och stadsdelsnämnderna tilldelas 300 mkr. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020. Fördelning av tillskjutna medel till respektive nämnd sker utifrån budgeterad ram enligt tabellen nedan.

Nämnd	Belopp, tkr
Social resursnämnd	14 500
SDN Angered	35 000
SDN Östra Göteborg	33 500
SDN Örgryte Härlanda	27 000
SDN Centrum	23 500
SDN Majorna Linné	26 500
SDN Askim-Frölunda-Högsbo	36 000
SDN Västra Göteborg	26 500
SDN Västra Hisingen	28 000
SDN Lundby	22 500
SDN Norra Hisingen	27 000

5. Kommunfullmäktige uppdrar åt stadsdelsnämnderna att erbjuda alla timanställda vikarier i äldreomsorgen visstidsanställning eller tillsvidareanställning med målet att vid utgången av 2020 ska max 3% av den arbetade tiden vara utförd av timanställda.

6. Kommunfullmäktige uppdrar åt stadsdelsnämnderna att säkerställa att det finns tillräckligt med restid och tid för kringuppgifter inplanerat i hemtjänstpersonalens scheman.
7. Kommunfullmäktige uppdrar åt Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning att initiera ett kompetensutvecklingslyft där utbildad personal inom äldreomsorgen erbjuds att studera på arbetstid. Nämnden uppdras att återkomma med en kostnadskalkyl till kommunstyrelsen snarast.
8. Kommunfullmäktige beslutar att uppdraget att införa LOV i äldreboende avbryts.

Yrkandet

Vi rödgrönrosa ser att kommunens verksamheter kämpar med uppdraget att leverera en god välfärd till göteborgarna. De borgerliga partiernas nedskärningsbudget har satt kommunen i en svår situation, som nu förvärras av coronapandemin. De som drabbas hårdast i pandemin är de mest sårbara, äldre, barn och socialt utsatta.

Resursförstärkning till grundskolan

Grundskolan behöver resurser både för att kunna behålla och nyrekrytera personal. På kort sikt handlar det om att hantera och kompensera för de svårigheter som uppstått på grund av coronakrisen med ökad frånvaro för både elever och personal. Men resurserna behövs även långsiktigt om varje elev ska ha chansen att nå sin fulla potential och om Göteborgs grundskolor ska ha en chans att leva upp till kravet om skolans kompensatoriska uppdrag. Grundskolenämnden planerar för utökat antal platser på sommarskolan för att öka andelen gymnasiebehöriga. Grundskolan har också haft en ökad sjukfrånvaro och i vissa fall ökade kostnader för vikarier. Samtidigt genomförs under 2020 nedskärningar av personal på ett antal grundskolor, varav flera ligger i socioekonomiskt svagare områden där behoven bland eleverna är som störst. Misslyckandet gällande placeringen i grundskolan inför höstterminen måste skyndsamt korrigeras, vilket kräver handpåläggning, kreativitet och resurser.

Resursförstärkning till förskola

Delårsrapporten beskriver att förskolenämnden planerar att utöka sommarförskolan för att de som permitterats kan behöva gå tillbaka i tjänst och inte kommer ha semester i lika hög grad som tidigare år. Förskolan har också haft en ökad sjukfrånvaro, och i vissa fall ökade kostnader för vikarier.

Möjliggör utbildning på sommarlovet för gymnasister

Göteborgs gymnasieelever har fått undervisning på distans under större delen av vårterminen på grund av Corona. Det är positivt att utbildningsförvaltningen lyckats ställa om undervisningen så fort, men distansundervisningen ställer högre krav på självständighet hos eleverna. För de elever som har svårare att lyckas med skolan när den bedrivs på distans måste staden sätta in resurser. En viktig insats för att alla elever ska hinna med är lovskola. Utbildningsnämnden behöver ta höjd för att undervisning under sommarlovet kan behöva bedrivas i betydligt större omfattning i år.

Ökade resurser för ett bibehållet skyddsnät

I delårsrapporten beskrivs att nämnder med ansvar för IFO ser ökad risk för mer våld i nära relationer och ett ökat antal barn som far illa. Många stadsdelar har redan sett en konstaterad ökning av orosanmälningar kring barn och unga under våren 2020 vilket vi belyser i ett särskilt yrkande. Nationellt har antalet polisanmälningar om misshandel av kvinnor i hemmet av närstående ökat med 21% under april månad. Göteborgs stad planerar nu för en speciell informationsinsats för att nå utsatta och utövare, vilket kommer leda till fler aktualiseringar.

Även ansökningar om försörjningsstöd förväntas öka kraftigt. Detta under en tid när sektorn står inför en större digitaliseringsomvandling. Samtidigt som förvaltningarna genomgår den största organisationsförändringen sedan 90-talet. Stadsdelsnämnderna behöver tillräckliga personella resurser för att kunna möta den förväntade ökningen av både ansökningar om ekonomiskt bistånd och orosanmälningar.

En värdig omsorg genom trygga anställningar

Coronakrisen visar tydligt hur stora bristerna i äldreomsorgen och funktionshinderverksamheten är till följd av de senaste decenniernas nedskärningar i välfärden. LOV i hemtjänsten innebär dessutom ännu större påfrestningar för stadsdelsnämndernas ekonomi.

Den borgerliga budget som styrte Göteborg sedan valet har inneburit ytterligare nedskärningar istället för kompensation för ökade kostnader. Detta har fått stora effekter på förmågan att skydda de äldre. En god omsorg kräver trygga arbetsvillkor och en god arbetsmiljö för de som jobbar i verksamheten. På ett tragiskt sätt har krisen visat att vi haft rätt. Nedskärningarna i äldreomsorgen har orsakat allvarliga kvalitetsproblem. Idag råder det närmast en politisk enighet om detta, vi hade önskat att den insikten kommit tidigare. De välfärdsmiljoner staten tilldelar kommunerna är välkomna för att inte ytterligare nedskärningar än de redan planerade behöver göras.

För att skydda både sköra äldre, utsatta hyresgäster och personal i verksamheterna från att smittas av covid-19 behöver staden minska antalet personer som arbetar nära dessa riskgrupper. I dag arbetar många timvikarier i äldreomsorgen och inom funktionshinder, vilket gör att många olika personer rör sig i verksamheterna från dag till dag. De har villkor som innebär att det kan vara svårt att tacka nej till arbete på grund av sjukdom och har få anledningar att fortbilda sig på grund av obefintlig anställningstrygghet har liten anledning att fortbilda sig och bidra till en högre kunskap om smittspridning. Genom att erbjuda tryggare anställningar till timavlönade kan smittspridningen minska. Då ökar också möjligheten att timanställda stannar hemma vid symtom eftersom man inte behöver oroa sig för inkomstbortfall. För att de tillförda medlen ska få effekt är det viktigt att tydliggöra mål om hur antalet timanställda ska minska. Tidigare mandatperiod har kommunfullmäktige fastslagit mål om att max 5% av den arbetade tiden ska utföras av timanställda. Idag har vi siffror i äldreomsorgen som är de dubbla. Att minska det till 3% borde därför inte vara en omöjlighet med ökade resurser.

Ett kompetenslyft för personalen i äldreomsorgen

Redan innan pandemin led välfärden av brist på utbildad personal, vilket också påverkat möjligheten till att begränsa smittspridningen. Vi vill därför införa ett äldreomsorgslyft där utbildad personal får möjlighet att studera på arbetstid. Det är också en långsiktig investering för att möta den enorma brist på utbildad personal i äldreomsorgen vi har idag.

Just nu är det hård press på enhetschefer i äldreomsorgen. De sliter med att dels skapa en trygg och säker arbetsmiljö för sina medarbetare och att hindra smittspridning. Samtidigt brister förutsättningarna och många chefer saknar stöd i sitt arbete. Det riskerar att få stora konsekvenser under en pandemi. Därför måste de organisatoriska förutsättningarna ses över och stöd och kompetensutveckling ges till enhetschefer så de ska kunna ta sitt arbetsmiljöansvar.

LOV, ett hot mot arbetsmiljön och ekonomin

Att transporttid och tid för personalmöten och administration inte räcker till i hemtjänsten är inte heller ett problem som uppstod i och med pandemin. Det vittnar hotet om vite på 1 miljon kronor från Arbetsmiljöverket om. För att hemtjänstens ekonomi ska gå ihop behöver utförarna ha en högre nyttjandegrad än den som är satt som riktlinje.

Verksamheterna tvingas därför lägga scheman som innebär att en undersköterska ska utföra hemtjänst 6,5 timmar av sitt arbetspass på 8 timmar. Det är en ekvation som inte gick ihop innan pandemin och som definitivt inte går ihop under en pandemi. För att säkerställa en rimlig transporttid och möjliggöra tid för kringuppgifter behöver en rimlig nivå av nyttjandegrad pekas ut. Det är tydligt att läget idag innebär att hemtjänsten går med stort underskott samtidigt som personalen inom hemtjänsten pressas hårt.

Mitt under rådande pandemitider vill de borgerliga partierna genomdriva ytterligare kostsamma privatiseringar i form av att införa LOV i äldreboenden. Redan nu ser vi att stadens ekonomi är i gungning och att driva på dyra privatiseringar är både olämpligt och oansvarigt. Genom att stoppa privatiseringen kan stadens förvaltningar fokusera på att arbeta mot smittspridning och för bättre arbetsvillkor istället. I pandemitider behöver vi om något fokusera resurserna på rätt saker.